

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

7/2123
GK 75

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

19.04.2012* 07000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-120.07(7/2123)-60524 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım KURT tarafından tevcih edilen 7/2123 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan cevap metinleri ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1- Yazı (2 Sayfa)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SN. KAZIM KURT TARAFINDAN BAŞBAKAN
YARDIMCISI SN. ALI BABACAN'A TEVCİH EDİLEN 7/2123 ESAS NUMARALI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN
HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

Geliştirme ve Destekleme Fonu (GDF) 02/02/1984 tarihli ve 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde, 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla T.C.Merkez Bankası nezdinde kurulmuş, bilahare 09/04/1990 tarihli ve 412 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile GDF'nin idaresi Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığına verilmiştir.

GDF'nin kurulması hakkındaki 84/8800 sayılı Karar, 05/04/2000 tarihli ve 24011 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2000/281 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile yürürlükten kaldırılmıştır. Anılan BKK'nın 2 nci maddesinde "Bu Fondan açılan krediler ilgili mevzuatı çerçevesinde, Toplu Konut İdaresi tarafından tahsil edilerek en geç 15 gün içerisinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere hazine hesaplarına intikal ettirilir" ve 5 inci maddesinde "Bu Karar kapsamındaki fonların hesaplarının tasfiye edilmesi ve yükümlülüklerinin devredilmesi ile ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir" hükümleri yer almaktadır. Dolayısıyla, bahsekonu BKK'nın anılan maddeleri uyarınca, GDF kaynaklı kredilerin takip ve tahsilinden TOKİ Başkanlığı, GDF ile ilgili diğer işlemleri yapmaya ise Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan "2009 Yılı Hazine İşlemleri Raporu"nın (Rapor) "4.5.1 Toplu Konut Fonu Tarafından Takibi Gereken Krediler" başlıklı kısmında, GDF'nin tasfiyesi sonucu 05/04/2000 tarihinden önce GDF'den kullandırılan kredilerden henüz tahsil edilemeyenlerin envanterinin çıkarılarak Hazine Müsteşarlığı muhasebe hesaplarına alınmasının sağlanması, devre ilişkin gerekli hususların Maliye Bakanlığınca düzenlenmesi ve kredilerin takipsiz kalmasının önlenmesi için TOKİ Başkanlığı tarafından etkili bir takip sistemi kurulması önerilmiştir.

Söz konusu öneriler doğrultusunda, GDF'nin tasfiyesi sonucu Hazine alacağına dönüşen tutarların Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarında izlenebilmesine ilişkin olarak, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü), İller Bankası ile TOKİ Başkanlığı teknik çalışmalar yapmış olup, çalışmalar neticesinde 23/11/2010 tarihinde bu kurumlar arasında imza altına alınan tutanakta yer alan veriler,

TOKİ, 520.208 adet konutla birlikte;

- 776 Okul (lise, ilköğretim, anaokulu),
- 804 Spor Salonu,
- 87 Yurt ve Pansiyon,
- 24 Sevgi Evi,
- 20 Engelsiz Yaşam Merkezi,
- 38 Kütüphane,
- 167 Hastane,
- 90 Sağlık Ocağı,
- 445 Ticaret Merkezi,
- 395 Cami,

inşaatını başlatılmış ve büyük bir kısmını tamamlanmıştır.

Üretilen konutların;

- 204.616 adedi dar ve orta gelir grubuna yönelik uygulamalar,
- 141.511 adedi yoksul ve alt gelir grubuna yönelik uygulamalar,
- 63.480 adedi gecekondu dönüşüm uygulamaları,
- 23.060 adedi afet konutu uygulamaları,
- 4.466 adedi (35 Köyde) tarımköy uygulamaları,
- 83.075 adedi (60.192 adedi Emlak Konut GYO) kaynak geliştirme uygulamaları,

kapsamında olup, toplam 437.133 adedi, diğer bir ifadeyle yaklaşık %85'i, sosyal konut niteliğindedir.

Soru önergesinde yer alan konularla ilgili olarak;

Bilindiği üzere, Sayıştay'ın 2010 Bütçe Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Genel Uygunluk Bildiriminin 9.maddesinde bahsi geçen Fon hesapları, 27.11.1984 tarih ve 84/8800 sayılı Kararname ile kurulan ve 412 sayılı KHK ile de yönetimi ve sekretaryası TOKİ Başkanlığına verilen Geliştirme ve Destekleme Fonu'na ilişkin işlemleri kapsamaktadır.

Söz konusu Fon, 05.04.2000 tarih ve 24011 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 03.04.2000 tarihli ve 2000/281 sayılı Kararnamenin eki Karar ile yürürlükten kaldırılmış ve 4629 sayılı Kanunda da Fon'un tasfiyesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. 4629 sayılı Kanun ve 2000/281 sayılı BKK hükümlerinde; anılan Kararın yürürlük tarihi itibarıyla, Maliye Bakanlığınca belirlenecek mevcut yükümlülüklerden zorunluluk arz edenlerin bütçeye konulan ödenek çerçevesinde TOKİ Başkanlığınca ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yerine getirilmesi, bu fondan açılan kredilere ait geri dönüşlerin de ilgili mevzuatı çerçevesinde Toplu Konut İdaresi tarafından tahsil edilerek, en geç 15 gün içerisinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilmesi, hususları öngörülmüştür.

Bu kapsamda, 2000/281 sayılı BKK'nın yürürlük tarihi itibarıyla tasfiyesi kararlaştırılan Fondan bu tarihten sonra kredi kullanılmamıştır. Ayrıca, anılan BKK'nın yürürlük tarihinden itibaren de, GDF kredi geri dönüşleri TOKİ tarafından Hazine adına yürütülmekte olup; bu kredilerin faiz ve anapara tahsilat ve yapılandırılmalarına yönelik iş ve işlemler de esasen Maliye Bakanlığının yetkisinde yürütülmüştür.

Söz konusu Fon'dan Bakanlar Kurulu Kararları, Kanun Hükmünde Kararnameler ve Yüksek Planlama Kurulu Kararları çerçevesinde tasfiye öncesi dönemde yürütülen işlemler,

başlangıcından bu yana TOKİ Başkanlığınca ayrı Muhasebe Defter kayıtlarında izlenmiştir. Fon'un tasfiye döneminin başladığı 2000 yılından bu yana da TOKİ Başkanlığınca muhasebe kayıtlarının tutulmasına devam edilmektedir. Anılan Fon'un tasfiye döneminin başladığı 2000 yılından 2011 dönem sonuna kadar kredi tahsilatları niteliğinde T.C. Merkez Bankası aracılığıyla Hazine hesaplarına yaklaşık olarak toplam 153 Milyon TL intikal ettirilmiştir.

Bu çerçevede, GDF'nun tasfiye öncesi dönemlerinde kullandırılan kredilerin 2010 dönem sonu itibarıyla bilanço kayıtlarında izlenen alacak tutarları toplamı 25.173.528,91.-TL'dir. 2010 Dönem sonu GDF bilanço kayıtlarına dayalı olarak oluşturulan ve yazı ekinde yer alan tablodaki (Ek-1) kredi alacaklarının doğuş nedenine ilişkin bilgiler ile 2011 kesin olmayan mizan verilerine dayalı yapılan tahsilatlar, kullandırılan kredilerin mahiyeti itibarıyla tasniflendirilerek, aşağıda sıralanmıştır:

1. Fon'un, Esnaf ve Sanatkarlara verilen krediler nedeniyle 2010 dönem sonu alacak tutarı 6.913.273,32.-TL olup; bu fasılda gösterilen kredi kullanıcılarından 2011 döneminde toplam 1.218.997,99.-TL'lik tahsilat yapılmıştır. Esnaf ve Sanatkarlara Verilen Kredilerden Alacaklar faslında görülen kredi alacaklarının mahiyetine ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır:

- 4.164,95.-TL'lik tutar, Yüksek Planlama Kurulunun 90/T-114 sayılı Kararı uyarınca Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna hizmet binası alımı için kullandırılan kredinin bakiyesidir.
- 577.177,17.-TL'lik tutar, 24.06.1998 tarih ve 98/11295 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 84/8800 sayılı BKK Eki Kararın 3.maddesine eklenen 7-22 bendine göre 01.07.1998 tarih ve 672 sayılı Başbakanlık Olur'u ile tabii afete maruz kalan bölgelerde zarar gören esnaf ve sanatkarlar, küçük ve orta ölçekli işletmeler, serbest meslek mensupları ile sanayi ve ticaret erbabına kredi açılması için T. Halk Bankasına aktarılan kredi risk bakiyesidir. 2011 döneminde, bu fasıldaki kredi kullanıcılarından 18.387,15.-TL'lik tahsilat aracı T. Halk Bankası temerküz şubelerince yapılmış olup; Merkez Bankası Hazine hesaplarına intikal ettirilmiştir.
- 5.101.638,35.-TL'lik alacak tutarı, Z-22 maddesi uyarınca 01.10.1999 tarih 1923 Sayılı ve 06.10.1999 tarih ve 1942 Sayılı Başbakanlık Olur'ları ile 17.08.1999 tarihinde Kocaeli, Adapazarı, Yalova il ve ilçelerinin tamamı ve Düzce, Bolu, İstanbul, Avcılar'da büyük hasara yol açan deprem felaketine maruz kalan esnaf ve sanatkarlar, küçük ve orta ölçekli işletmeler, serbest meslek mensupları ile sanayi ve ticaret erbabına kredi açılması için Halk Bankasına aktarılan kredinin 31.12.2010 alacak kalanından oluşmaktadır. 2011 döneminde, bu fasıldaki kredi kullanıcılarından 1.065.265,14.-TL'lik anapara tahsilatı yapılarak, Merkez Bankası aracılığıyla Hazine hesaplarına intikal ettirilmiştir.
- 1.230.292,85.-TL'lik alacak tutarı ise; 29.03.2000 tarih ve 1196 sayılı Başbakanlık Olur'u gereğince, Marmara bölgesi ve çevresinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle İstanbul, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Bolu, Düzce, Yalova ve Eskişehir illerinde tarımsal işletme, tarımsal ürün ve hayvan varlıkları ile menkul ve gayrimenkul malları ve işyerleri hasara uğrayan üreticilere kullandırılmak üzere T.C. Ziraat Bankasına aktarılan tutarın bakiye riskidir. 2011 döneminde, bu fasıldaki kredi kullanıcılarından 135.345,70.-TL'lik anapara tahsilatı, aracı T.C. Ziraat Bankası temerküz şubelerince yapılarak, Merkez Bankası Hazine hesaplarına intikal ettirilmiştir.

Esnaf ve Sanatkarlara Verilen Kredilerden Alacaklar faslında tasniflendirilen bu kredi alacaklarına ilişkin kredi kullanıcıları nezdinde tahsilat takip sorumluluğu, her bir kredi faslına yönelik imzalanan Protokoller çerçevesinde T. Halk Bankası ve T.C. Ziraat Bankası uhdesine verilmiş bulunmaktadır.

2. GDF'dan, 84/8800 sayılı Kararnamenin Eki Kararın 3.maddesinin (d) bendi uyarınca tasfiye yürürlük tarihi öncesinde, Yüksek Planlama Kurulu Kararları çerçevesinde Belediyelere, kamulaştırma ve alt yapı kredileri kullanılmıştır. Çok az bir kısmı T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla kullanılan bu Belediye kredi alacakları, ilgili Belediyelerin İller Bankasından dağıtılmakta olan belediye paylarından kesinti suretiyle tahsilata bağlanmıştır. 31.12.2010 dönem sonu itibariyle bu nitelikteki Belediye kredilerinden olan alacak kalamı 82.980,55.-TL olup; 2011 döneminde yapılarak Hazine hesaplarına intikal ettirilen 76.567,70.-TL'lık tahsilat sonrasında 31.12.2001 itibariyle 6,412,85.-TL'lık alacak bakiyesi bulunmaktadır.
3. 18.019.361,22.-TL'lık alacak tutarı; 13.08.1997 tarih ve 23079 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 97/9708 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 84/8800 sayılı BKK Eki Kararın 3. maddesine eklenen Z/13 bendi uyarınca, 25.08.1997 tarih ve 4459 sayılı Başbakanlık Olur'u ile TÜRK KONUT Türkiye Yapı Kooperatifleri Merkez Birliğine açılan Çayyolu 3.000 Konutluk Uydukent Projesinin Alt Yapı Proje Kredisinin 31.12.2010 tarihi itibariyle faizli bakiyesinden oluşmaktadır. Bu alacak tutarına ilişkin, 6111 sayılı Kanun kapsamında tahsilata esas yeniden yapılandırma işlemi yapılmıştır. Anılan Kanun hükümleri çerçevesinde ve Maliye Bakanlığının uygun görüşüyle gerçekleştirilen bu yapılandırma sonucunda; 6.057.225,11.-TL'lık faiz terkinin yapılmış ve 2.658.252,48.-TL'lık da taksit geri ödeme tahsilatı yapılarak Hazine hesaplarına intikal ettirilmiştir.

Bu itibarla, Geliştirme ve Destekleme Fonundan açılan kredilerin geri dönüşlerinin 2000/281 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 3.maddesinde belirtilen TOKİ Başkanlığı görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesine esas olmak üzere, kredi riskinin devam ettiği alacaklılar ile risk takip sorumluluğunda bulunan aracı Bankalar nezdinde sorgulamaların yürütülmesi işlemlerine devam edilmektedir. Bu kapsamda, tahsilatların yürütülmesine yönelik iş ve işlemlerde aracı kamu bankaları uhdesinde, herhangi bir işlem zafiyeti bulunduğuna ilişkin tespit de bulunmamaktadır.

Sözü edilen Fon alacaklarının tahsil ve takibinde Kamu Bankalarına protokollerle verilen sorumluluklar çerçevesinde, ilgili Bankalar ve kredi kullanıcıları arasında yapılan sözleşme hükümlerine göre kredi borçlusu nezdindeki alacakların itfa planları ile faiz tahakkukları ve hukuki takibe bağlı tutarlara ilişkin bilgi ve belgelerin de aracı Bankalardan temini suretiyle, kredi envanterinin kesinleştirilerek, Hazine Müsteşarlığı hesaplarına alınmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

GELİŞTİRME VE DESTEKLEME FONU KREDİ ALACAKLARI TABLOSU

	31.12.2010 BAKİYE	2011 TAHSİLAT	31.12.2011 BAKİYE
TOPLAM KREDİ ALACAKLARI	26.173.528,91	10.188.857,70	16.004.671,81
ESNAF VE SANAT.KONFED.	4.184,95	0,00	4.184,95
Tabii Afet.Zarar Gör.Esnaf.	577.177,17	18.387,15	558.790,02
Marmara Dep.Esnaf.Krd.	5.101.638,35	1.085.285,14	4.036.373,21
Marmara Dep.Üretici.Krd.	1.230.282,85	135.345,70	1.094.947,15
BELEDİYELERE VERİLEN KREDİ ALACAKLARI	82.980,55	78.687,70	6.412,85
KAMULAŞTIRMA	47.791,33	42.484,80	5.326,53
Adana	11,89	11,89	0,00
Ayvalı	75,00	75,00	0,00
Bursa	0,09	0,09	0,00
Bala	131,10	131,10	0,00
Çorum	23,91	23,91	0,00
Eğirdir	38,48	38,48	0,00
Erzincan	13.950,94	13.950,94	0,00
Erzurum	1.102,38	1.102,38	0,00
İskenderun	10,30	10,30	0,00
İnegöl	150,00	150,00	0,00
Keskin	150,00	150,00	0,00
Kayseri	1.500,00	1.500,00	0,00
Kangal	15,00	15,00	0,00
Mersin	3.170,90	3.170,90	0,00
Çayırli	100,00	100,00	0,00
Karahallı (UŞAK)	200,00	200,00	0,00
Büyükbelen (MANİSA)	100,00	100,00	0,00
Kalecik (ANKARA)	500,00	500,00	0,00
Yerköy (YOZGAT)	1.324,20	1.324,20	0,00
Lice (DİYARBAKIR)	924,00	924,00	0,00
İzmit (KOCAELİ)	14.340,00	14.340,00	0,00
Bozabat (SİNOP)	298,86	298,86	0,00
Bilecik	2.130,99	2.130,99	0,00
Hasandede (KIRIKKALE)	728,59	191,94	536,65
Hekimhan (MALATYA)	6.816,70	2.026,82	4.789,88
ALTYPİ	35.189,22	34.102,90	1.086,32
Aksaray	61,68	61,68	0,00
Amasya	1,13	1,13	0,00
Çorum	74,91	74,91	0,00
Çeşme	27,89	27,89	0,00
Ereğli	2,45	2,45	0,00
İzmit	8.160,00	8.160,00	0,00
İzmir	900,00	900,00	0,00
İzmit (KOCAELİ)	471,12	471,12	0,00
Kangal	1,40	1,40	0,00
Kozaklı	23,52	23,52	0,00
Küçükköy	20,77	20,77	0,00
Ortahisar	64,23	64,23	0,00
Fatih	131,78	131,78	0,00
Çayırli	29,58	29,58	0,00
Ankara Büyükşehir	23.873,99	23.873,89	0,00
Hasandede (KIRIKKALE)	1.134,84	48,52	1.086,32
Alibeyli (İSPARTA)	164,12	164,12	0,00
Yücekapı (AĞRI)	45,91	45,91	0,00
TOPLAM KREDİ ALACAKLARI	100,00	0,00	100,00
Tesebbüs Destekleme Ajansı	100,00	0,00	100,00
KURUMSAL KREDİLER	157.813,82	157.813,82	0,00
Piramit Kültür Merkezi	157.813,82	157.813,82	0,00
TÜRK KONUT (Türkiye Yapı Koop.Mrk.Birliği)(*)	18.019.381,22	8.715.477,59	9.303.883,63

(*) 8111 sayılı Kanun kapsamında Yeniden Yapılandırma sonucu, 8.057.225,11.-TL.'lik faiz tenkisi yapılmıştır.)

(**) 8.715.477,59 TL.'nin 2.658.252,48.-TL.'si tahsil edilen yeniden yapılandırma taksitleridir.